

Obnova řízení

Skutečnosti, rozhodnutí a důkazy mohou být důvodem obnovy jen tehdy, jestliže jsou - pro navrhovatele obnovy - ve srovnání s původním řízením "nové"; pro vyhovění návrhu na obnovu řízení postačuje pravděpodobnost toho, že mohou přivodit příznivější rozhodnutí ve věci. Pro posouzení "novosti" takové skutečnosti je rozhodující....

Skutečnosti, rozhodnutí a důkazy mohou být důvodem obnovy jen tehdy, jestliže jsou - pro navrhovatele obnovy - ve srovnání s původním řízením "nové"; pro vyhovění návrhu na obnovu řízení postačuje pravděpodobnost toho, že mohou přivodit příznivější rozhodnutí ve věci. Pro posouzení "novosti" takové skutečnosti je rozhodující, že ji účastník nemohl včas použít v původním řízení bez své viny, tj. že o ní nevěděl a že ani jinak nesplnění své povinnosti tuto skutečnost tvrdit a nabízet o ní důkazy z procesního hlediska nezavinil. Se zřetelem na ustanovení § 154 odst. 1 o. s. ř. musí jít vždy o skutečnost, jež nastala do doby vyhlášení rozsudku, protože jen k takové mohl soud přihlížet v původním řízení. Pod právní pojem „bez své viny nemohl účastník použít“ nelze zahrnout situaci, kdy příčina nepoužití důkazu spočívala v tom, že účastníku byla odňata možnost jednat před soudem (protože účastník nebyl řádně obeslán). Taková situace je podřaditelná pod důvody žaloby pro zmatečnost podle § 229 odst. 3 o.s.ř.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 28 Cdo 321/2003, ze dne 27.2.2003)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobců A) V. Š., a B) E. Š., obou zastoupených advokátem, proti žalované L. G., zastoupené advokátem, o žalobě L. G. o obnovu řízení vedeného u Okresního soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 8 C 77/92, o dovolání žalované proti usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 17.9.2002, č.j. 5 Co 2136/2002-61, tak, že dovolání zamítl.

Z odůvodnění :

Žalobu na obnovu řízení vedeného u Okresního soudu v Českých Budějovicích pod sp.zn. 8 C 77/92, podanou dne 2.8.2001, zamítl Okresní soud v Českých Budějovicích jako soud prvního stupně usnesením ze dne 14.12.2001, č.j. 12 C 169/2001-23. Dospěl k závěru, že v žalobě na obnovu řízení žalobkyně neuvádí žádné skutečnosti, popřípadě důkazy, které nemohly být provedeny v původním řízení. K odvolání žalované Krajský soud v Českých Budějovicích jako soud odvolací usnesením ze dne 13.3.2002, č.j. 5 Co 475/2002-32, usnesení soudu prvního stupně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Soud prvního stupně nato usnesením ze dne 25.6.2002, č.j. 12 C 169/2001-52, návrh na obnovu řízení vedeného Okresním soudem v Českých Budějovicích pod sp. zn. 8 C 77/92 opět zamítl. Věc posoudil podle ustanovení § 228 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s § 205 a § 211 o.s.ř. Vyslovil závěr, že důkazy, které bez své viny žalovaná nemohla použít v původním řízení, a to vyjádření poradní komise krajského soudu a vyjádření komory znalců, nemohou pro ni přivodit příznivější rozhodnutí ve věci.

Na základě odvolání žalované Krajský soud v Českých Budějovicích jako soud odvolací usnesením ze dne 17.9.2002, č.j. 5 Co 2136/2002-61, potvrdil ve správném znění usnesení soudu prvního stupně. Shodně se soudem prvního stupně dospěl k závěru, že listinné důkazy navrhované žalovanou nesplňují podmínky obnovy řízení podle ustanovení § 228 odst. 1 o.s.ř. Podle odvolacího soudu nemohou listinné důkazy, jejichž provedení navrhovatelka obnovy navrhovala, a o kterých tvrdila, že jsou důvodem obnovy, nemohou pro ni přivodit příznivější rozhodnutí ve věci. I kdyby totiž byl proveden důkaz vyjádřením komory znalců a vyjádřením znalecké komise, nemohly by tyto důkazy vyřešit jinak odbornou otázku, která byla řešena v dřívějším řízení znaleckým posudkem. Skutková zjištění ohledně odborných otázek je totiž možno činit ve smyslu ustanovení § 127 o.s.ř. buď za pomoci znaleckého posudku nebo za pomoci odborné vyjádření. Jestliže však bylo v původním řízení použito znaleckého posudku, mohl by příznivější rozhodnutí ve věci přinést pouze nový znalecký posudek.

Odvolací soud dále založil své potvrzující rozhodnutí na zjištění patrném z obsahu spisu a vztahujícím se k včasnosti uplatnění důvodů obnovy. Vyslovil totiž, že navrhovatelka obnovy navrhovala sice v odvolání nový znalecký posudek a označovala jej za nový důkaz ve smyslu ustanovení § 228 odst. 1 písm. a) o.s.ř. Takové řešení však odvolací soud označil za postup, který se přičítá ustanovení § 232 odst. 2 o.s.ř. Podle uvedeného ustanovení mohou být důvody žaloby na obnovu řízení měněny jen po dobu trvání lhůt k žalobě. Jestliže rozsudek v původní řízení nabyl právní moci dnem 27. 6. 2001, pak označení nového důkazu v odvolacím řízení (popřípadě při jednání u okresního soudu dne 25.6.2002) bylo učiněno opožděně, v rozporu s citovaným ustanovením. To je třeba vykládat tak, že zákaz měnit důvody obnovy zahrnuje i zákaz změny skutkového vyličení důvodů obnovy. Skutkovým vyličením důvodů obnovy je pak i uvedení nového důkazu, který má být důvodem obnovy. Navrhovatelka obnovy ve své žalobě žádný konkrétní důvod z hlediska skutkového vyličení neuvedla. Učinila tak až při jednání okresního soudu dne 14. 12. 2001. Tehdy jako nové důkazy ve smyslu ustanovení § 228 odst. 1 písm. a) o.s.ř. uvedla vyjádření komise znalců a vyjádření znalecké komory. Obsahově tak doplnila svou žalobu o podstatné náležitosti. Další změna vyličení skutkových okolností (to je uvedení dalšího nového důkazu, který by měl být důvodem obnovy) však není přípustné. Proto okresní soud správně ke změně důvodů obnovy nepřihlédl.

Odvolací soud konečně vyslovil závěr, podle něhož není vyloučen ani právní názor, podle něhož v případě obou navrhovaných vyjádření znaleckých orgánů i v případě nově navrhovaného znaleckého posudku nejde o takové důkazy, které bez své viny účastnice nemohla použít v původním řízení. Pod právní pojem „bez své viny nemohl účastník použít“ nelze totiž zahrnout situaci, kdy příčina nepoužití důkazu spočívala v tom, že účastník byla odňata možnost jednat před soudem (protože účastník nebyl řádně obeslán). Taková situace je totiž podřaditelná pod důvody žaloby pro zmatečnost podle § 229 odst. 3 o.s.ř. Proto taková okolnost nemůže zakládat důvod žaloby na obnovu řízení.

Proti uvedenému usnesení odvolacího soudu podala žalovaná dne 14.11.2002 dovolání, jehož přípustnost dovozovala z ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o.s.ř. a § 237 odst. 3 a § 238 o.s.ř. Tvrdila existenci nesprávného právního posouzení věci podle ustanovení § 241a odst. 2 písm. b) o.s.ř. Podle dovolatelky projednávaná věc a její posouzení je zásadního právního významu, když důvodem obnovy řízení byla i skutečnost, že soud prvního stupně ji nejen vyloučil z účasti na nařízeném jednání, ale i možnosti vyjádřit se k dodatku ke znaleckému posudku. Nesouhlasila s právním názorem odvolacího soudu, že navrhované důkazy nemohou pro ni přivodit příznivější rozhodnutí ve věci. Dále poukazovala na skutečnost, že došlo k porušení Listiny základních práv a svobod, zejména článku 37 odst. 3 a článku 38 odst. 2. Navrhla proto zrušení usnesení soudů obou stupňů a vrácení věci soudu

prvního stupně k dalšímu řízení.

Vyjádření k dovolání nebylo podáno.

Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací při posuzování tohoto dovolání vycházel v souladu s body 1., 15., 17., hlavy první, části dvanácté, zákona č. [30/2000](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, z občanského soudního řádu ve znění účinném od 1. ledna 2001. Proto v tomto usnesení jsou uváděna ustanovení občanského soudního řádu ve znění po novele provedené zákonem č. [30/2000](#) Sb. (dále jen „o.s.ř.“).

Zjistil dále, že dovolání bylo podáno včas, osobou k tomu oprávněnou - účastníkem řízení řádně zastoupeným advokátem (§ 240 odst. 1 o.s.ř., § 241 odst. 1 o.s.ř.). Přípustnost dovolání v této věci vyplývá z ustanovení § 238 odst. 1 písm. a) o.s.ř., neboť směřuje proti usnesení odvolacího soudu, jímž bylo potvrzeno usnesení soudu prvního stupně, kterým bylo rozhodnuto o žalobě na obnovu řízení. Přezkoumal proto dovoláním napadené usnesení odvolacího soudu a dospěl k závěru, že dovolání není opodstatněné.

Dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci podle § 241a odst. 2 písm. b) o.s.ř. může spočívat buď v tom, že soud posoudí projednávanou věc podle nesprávného právního předpisu nebo si použitý právní předpis nesprávně vyloží (viz k tomu z rozhodnutí uveřejněného pod č. 3/1998 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, text na str. 13/45).

O takový případ v této věci nejde.

Podle ustanovení § 228 odst. 1 písm. a) o.s.ř. pravomocný rozsudek nebo pravomocné usnesení, kterým bylo rozhodnuto ve věci samé, může účastník napadnout návrhem na obnovu řízení, jsou-li tu skutečnosti, rozhodnutí nebo důkazy, které bez své viny nemohl použít v původním řízení, pokud mohou přivodit pro něho příznivější rozhodnutí ve věci.

Skutečnosti, rozhodnutí a důkazy mohou být důvodem obnovy jen tehdy, jestliže jsou - pro navrhovatele obnovy - ve srovnání s původním řízením „nové“; pro vyhovění návrhu na obnovu řízení postačuje pravděpodobnost toho, že mohou přivodit příznivější rozhodnutí ve věci.

Pro posouzení „novosti“ takové skutečnosti je rozhodující, že ji účastník nemohl včas použít v původním řízení bez své viny, tj. že o ní nevěděl a že ani jinak nesplnění své povinnosti tuto skutečnost tvrdit a nabízet o ní důkazy z procesního hlediska nezavinil. Se zřetelem na ustanovení § 154 odst. 1 o. s. ř. musí jít vždy o skutečnost, jež nastala do doby vyhlášení rozsudku, protože jen k takové mohl soud přihlížet v původním řízení.

Na základě výše uvedeného se dovolací soud ztotožňuje s právními závěry odvolacího soudu, že důvody obnovy neexistují, resp. že důkazy, jimiž žalovaná tento návrh odůvodnila, důvod obnovy nezakládají. Pro stručnost proto odkazuje na přesvědčivé a obsáhlé odůvodnění rozhodnutí odvolacího soudu v rozsahu, jak byl shora rekapitulován.

V mezích dovolacího přezkumu je proto rozhodnutí odvolacího soudu správné. Dovolací soud proto podle § 243b odst. 2 o.s.ř. dovolání žalované zamítl.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Procesní společenství účastníků](#)
- [Pracovní poměr](#)
- [Pracovní poměr](#)
- [Odpovědnost za škodu](#)
- [Konkurs \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Mzda \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Oddlužení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Význam řízení](#)
- [Vzájemné plnění \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Věcná příslušnost](#)